

INFORMACINIAI SEMINARAI

Statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovams ir
rangovams

Statinio avarija. Statinio ekspertizė

Statinio avarija. Statinio ekspertizė

Statinio avarija

yra statinio ar jo dalies, konstrukcijų elementų, pertvarų ar ramsčių **nevaldoma griūtis**, taip pat **žemės nuošliaužas** statinio pagrindą ribojančiuose šlaituose, statybų iškasose ar pylimuose.

Statinio avarija. Statinio ekspertizė

Statinio avarija

Jei įvyksta naujai statomo, rekonstruojamo, remontuojamo ar griaunamo statinio avarija – **statybos rangovas**, statant rangos būdu arba **statytojas (užsakovas)**, statant ūkio būdu arba, - jei statybos rangos sutartis nutraukta ar negaliojanti, visi statybos rangos sutartyje numatyti darbai perduoti statytojui (užsakovui),

privalo nedelsdamas:

- **organizuoti ir suteikti pagalbą** avarijos metu nukentėjusiems žmonėms (pranešti skubios pagalbos telefonu 112);
- **imtis skubių priemonių**, kad būtų išvengta tolesnių avarijos pasekmių:
 - pažymėti pavojingą zoną, kurioje kyla ar gali kilti pavojus žmonių sveikatai, gyvybei ar aplinkai, organizuoti jos laikiną aptvėrimą ir pasirūpinti, kad į ją nepatektų pašaliniai asmenys;
 - evakuoti žmones iš pavojingos zonos;
 - organizuoti pavojingos būklės konstrukcijų laikiną sustiprinimą;
- **užtikrinti statinio avarijos vietos apsaugą** nuo poveikio, galinčio trukdyti tirti avarijos priežastis;

Statinio avarija. Statinio ekspertizė

Statinio avarija

privalo nedelsdamas:

- **pranešti apie avariją** (telefonu, oficialiu el. paštu, faksu ar kitomis ryšio priemonėmis) nurodant statinio adresą ir kitus duomenis, leidžiančius greičiau nustatyti avarijos vietą:
 - Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai;
 - savivaldybės, kurios teritorijoje įvyko avarija, merui (jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui);
 - jei avarija įvyko statybos metu, – statytojui (užsakovui) (kai statyba vykdoma rangos būdu), statinio statybos techniniam prižiūrėtojui ir statinio projektuotojui;
 - jei yra nukentėjusių žmonių, – teisėsaugos institucijai, kai žalą sveikatai patiria darbuotojai, – ir Valstybinei darbo inspekcijai;
 - jei avarija įvyko kultūros paveldo statinyje, kultūros paveldo objekto teritorijoje – už nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą atsakingos įgaliotos institucijos teritoriniam padaliniui;

Statinio avarija. Statinio ekspertizė

Statinio avarija

privalo nedelsdamas:

- **pranešti apie avariją** (telefonu, oficialiu el. paštu, faksu ar kitomis ryšio priemonėmis) nurodant statinio adresą ir kitus duomenis, leidžiančius greičiau nustatyti avarijos vietą:
 - jei įvyko avarija, dėl kurios buvo (gali būti) užteršta aplinka, – Aplinkos apsaugos departamento Pranešimų priėmimo tarnybai;
 - jei avarija susijusi su potencialiai pavojingų įrenginių avarija arba jei dėl statinio avarijos buvo pažeisti šie įrenginiai, – potencialiai pavojingo įrenginio savininkui ir Potencialiai pavojingų įrenginių avarijų tyrimo nuostatuose nurodytoms institucijoms, įstaigoms ir asmenims;
 - elektros, dujų, vandens (nuotekų šalinimo) tiekimo įmonėms informuodamas apie avarijos mastą, kai galimi arba nustatyti dujotiekių ar elektros linijų ar vandentiekio (nuotekų) slėginių vamzdynų pažeidimai;
- **aprašyti statinio būklę po avarijos**, statinio pakeitimus ir jų atsiradimo vietas (darant schemas bei eskizus, fotografuojant ar kitu būdu).

Statinio avarija. Statinio ekspertizė

Statinio avarijos tyrimas

Avarijos tyrimo komisijos darbo tvarka nustatyta **STR 1.03.01:2016** „Statybiniai tyrimai. Statinio avarija“ 20-31 p.

Statomo statinio avarijos atveju **Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos viršininkas** sudaro avarijų tyrimo komisiją.

Komisijai prašant, **statybos dalyviai**, taip pat, jei būtina, statybos produktų gamintojai **raštu teikia komisijai reikalingus dokumentus ir informaciją**. Komisija gali kreiptis į **ekspertus, mokslininkus**, kitus kompetentingus asmenis, prašydama suteikti reikalingą metodinę pagalbą, pateikti išvadas.

Komisija pasirašo **Avarijos tyrimo aktą**. Vienas avarijos tyrimo akto egzempliorius perduodamas **statytojui (užsakovui)**, antras lieka **komisiją sudariusiai institucijai**. Statybos dalyvių ar liudytojų parodymai, nuotraukos, ekspertizės akto kopija, laboratorinių ir kitų tyrimų dokumentų kopijos ir kita pridedami prie avarijos tyrimo akto.

Statinio avarija. Statinio ekspertizė

Statinio ekspertizė

esamo ar statomo **statinio techninės būklės įvertinimas**, turint tikslą nustatyti, ar statinys atitinka Reglamente (ES) Nr. 305/2011 nustatytus **esminius statinių reikalavimus**.

Statinio avarija. Statinio ekspertizė

Statinio ekspertizė

atliekama viešojo administravimo subjektų, pagal kompetenciją atliekančių **statybos valstybinę priežiūrą**, iniciatyva, kai:

- **įvyko statinio avarija** ar yra nustatyta jos grėsmė, **pastebėta statinio deformacijų**;
- gautas statytojo (užsakovo) ar statinio naudotojo **skundas arba yra prielaidų**, kad statinys neatitinka **esminių statinių reikalavimų**, nustatytų Reglamente (ES) Nr. 305/2011.

Kitais atvejais statinio ekspertizė neprivaloma, tačiau gali būti atliekamos **statytojo (užsakovo) iniciatyva**.

Statinio avarija. Statinio ekspertizė

Statinio ekspertizės atlikimo tvarka

Statybos valstybinę priežiūrą atliekančio viešojo administravimo subjekto pareigūnai surašo statytojui (užsakovui) **privalomąjį nurodymą** per nustatytą terminą, kuris **negali būti ilgesnis kaip 1 mėnuo**, užsakyti atlikti statinio ekspertizę.

Statinio ekspertizė turi būti atlikta per privalomajame nurodyme nustatytą terminą, kuris negali būti **trumpesnis kaip 10 darbo dienų ir ilgesnis kaip 3 mėnesiai** nuo statinio ekspertizės užsakymo dienos. Terminas gali būti **pratęstas**, gavus statytojo (užsakovo) ar statinio naudotojo rašytinį motyvuotą prašymą, bet **ne ilgiau kaip 2 mėnesiams**.

Statytojui (užsakovui), neįvykdžiusiam privalomojo nurodymo, **taikoma administracinė atsakomybė** už statybos valstybinę priežiūrą arba statinių naudojimo priežiūrą atliekančių pareigūnų nurodymų nevykdymą.

Statytojui (užsakovui) per nustatytą terminą neužsakius statinio ekspertizės, ją nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per **5 darbo dienas** užsako statybos valstybinę priežiūrą atliekantis viešojo administravimo subjektas.

Statinio avarija. Statinio ekspertizė

Statinio ekspertizės atlikimo tvarka

Statinio ekspertizės išlaidas **apmoka statytojas (užsakovas)**, išskyrus atvejus, kai statinio projekto ar statinio ekspertizės atliekamos viešojo administravimo subjekto, atliekančio statybos valstybinę priežiūrą, užsakymu.

Statinio (jo dalies) ekspertizės aktai registruojami IS „Infostatyba“.

Draudžiama skelbti vardą ir pavardę statytojo (užsakovo), kuris yra fizinis asmuo, ir kitų fizinių asmenų, išskyrus statinio projekto vadovą, statinio projekto dalių vadovus, statinio architektus, statinio projekto rengėjus, statinio projekto dalių rengėjus, statinio projekto ekspertizės vadovą, statinio projekto dalių ekspertizės vadovus, asmenis, dalyvaujančius išduodant specialiuosius reikalavimus, prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų sąlygas, tikrinant statinio projektą. **Draudžiama skelbti** fizinių asmenų asmens kodą, gimimo datą, gyvenamąją vietą.

Statinio avarija. Statinio ekspertizė

Statinio ekspertizės sudėtis

Statinio ekspertizė atliekama **pagal užduotį**, kurią statytojui ar statinio naudotojui pateikia viešojo administravimo subjektas, atliekantis **statybos valstybinę priežiūrą**. Statytojo iniciatyva organizuota statinio ekspertizė atliekama pagal **statytojo parengtą užduotį**.

Statinio ekspertizės sudėtis, kai įvyko statinio avarija ar nustatyta jos grėsmė, pastebėtos statinio deformacijos:

- statinio, jo dalies **techninės būklės patikrinimas ir įvertinimas** nustatant:
 - atsiradusias ir prognozuojamas **deformacijas**, jų **priežastis**, atsiradusias ir prognozuojamas deformacijų **pasekmes**;
 - statinio **avarijos, avarijos grėsmės** (avarinės būklės) **priežastis** (statybos teisės aktų pažeidimai, nepatenkinama statinio normatyvinė kokybė, nepakankami statybiniai tyrimai, kiti pašaliniai veiksniai, netinkamas statinio naudojimas ir kita), jų sukeltas ir prognozuojamas **pasekmes**.

Statinio avarija. Statinio ekspertizė

Statinio ekspertizės aktas

Statinio techninės būklės ekspertizės akte **pateikiamos išvados:**

- **įvyko statinio (jo dalies) avarija** – pateikiamos avarijos masto ir statinio būklės po avarijos, deformacijų charakteristikos, ir nurodomos pagrindinės avariją sukėlusios priežastys;
- **atsirado statinio avarijos grėsmė** (statinys yra avarinės būklės) – pateikiamos nustatytos avarinės būklės, deformacijų charakteristikos, nurodomos pagrindinės statinio avarijos grėsmę sukėlusios priežastys.

Statinio avarija. Statinio ekspertizė

Statinio ekspertizės aktas

Statinio ekspertizės akte, atsižvelgiant į ekspertizės rezultatus, **nurodomi galimi sprendimai:**

- **sustabdyti statinio (jo dalies) statybą** iki statinio ekspertizės akte nurodytų privalomų pastabų dėl priemonių statinio avarijos grėsmei pašalinti įgyvendinimo; jei avarija įvyko, – iki privalomų pastabų avarijos būklei stabilizuoti (didesnės avarijos grėsmei pašalinti) įgyvendinimo;
- **organizuoti statinio statybos konservavimą**, jei anksčiau nurodytoms priemonėms įgyvendinti reikia ne trumpiau kaip 1 metų;
- **tęsti statinio (jo dalies) statybą su sąlyga**, kad ekspertizės akte nurodytos privalomos pastabos dėl priemonių statinio avarijos grėsmei pašalinti, pagerinti, o jei ji įvyko, – avarijos būklei stabilizuoti (didesnės avarijos grėsmei pašalinti) bus įgyvendintos iki ekspertizės akte nustatyto termino;
- **nugriauti statinį (jo dalį)**, jei nėra kitų techninių galimybių pašalinti statybos teisės aktų pažeidimus.

Bendrosios statinio ekspertizės aktas yra vienas iš dokumentų, kuriuo vadovaujantis statybos valstybinę priežiūrą atliekantys viešojo administravimo subjektai **turi teisę sustabdyti statinio statybą**.

Dėkojame už dėmesį